

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 października 2014 roku - nr (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że P. E. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 maja 2014 roku jako pracownik płatnika składek PHU (...) J. P..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawczynie P. E. po upływie 2 miesięcy od zatrudnienia stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży. Przez 33 dni pobierała wynagrodzenie chorobowe, a następnie od dnia 6 sierpnia 2014 roku wystąpiła

z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego. Zdaniem organu rentowego płatnik nie wykazał w toku kontroli, że wnioskodawczynie rzeczywiście świadczyła na jego rzecz pracę na stanowisku: kasjer, zastępca kierownika na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony w dniu 1 maja 2014 roku. Złożone dokumenty, nawet opatrzone podpisami wnioskodawczynie, są w ocenie ZUS jedynie dowodem ich formalnego sporządzenia, ale nie stanowią dowodu wykonywania obowiązków pracowniczych. ZUS wskazał przy tym, że płatnik nie przedstawił list obecności. ZUS ustalił ponadto, że w chwili zatrudnienia wnioskodawczynie był już w ciąży, a w okresach od 10 września 2012 roku do 12 lipca 2013 roku i od 26 lipca 2013 roku do 30 kwietnia 2014 roku była zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Zdaniem ZUS wnioskodawczynie nie miała zamiaru realizowania obowiązków pracowniczych. W ocenie ZUS zatrudnienie wnioskodawczynie na podstawie umowy o pracę na krótko przed powstaniem niezdolności do pracy z powodu choroby w okresie ciąży, miało na celu jedynie uzyskanie przez nią prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Umowa o pracę z dnia 1 maja 2014 roku miała zatem charakter pozorny i jako tak jest nieważna.

/decyzja - k. 114 - 119 akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 28 listopada 2014 roku złożyła działająca w imieniu wnioskodawczynie P. E. pełnomocnik, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że wnioskodawczynie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 maja 2014 roku jako pracownik płatnika składek PHU (...) J. P.. Pełnomocnik wskazała, że wnioskodawczynie od dnia 1 maja 2014 roku świadczyła pracę w sklepach (...) prowadzonych przez J. P.. Wystawiała faktury, składała zamówienia, przyjmowała towar, obsługiwała klientów, kierowała zespołem. Wskazała też, że choć wnioskodawczynie ma średnie ogólne wykształcenie, to rok przed zatrudnieniem sama przeszła wszystkie wymagane szkolenia, aby zostać agentem sklepu (...). Miała w związku z tym wiedzę, na temat prowadzenia takiego sklepu. Świadczyła pracę nieprzerwanie do dnia 4 lipca 2014 roku, kiedy stała się niezdolna do pracy z powodu powikłań ciąży i związanej z tym hospitalizacji. Pełnomocnik podniosła, że zatrudnienie nie było pozorne, a wnioskodawczynie mimo ciąży miała prawo podjąć pracę i nie mogła z góry przewidzieć pogorszenia stanu zdrowia.

/odwołanie - k. 2 - 4/

W odpowiedzi na ww. odwołanie złożonej w dniu 19 grudnia 2014 roku organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 15 - 16/

Decyzją z dnia 4 listopada 2014 roku - nr (...) - KO - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że M. M. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 kwietnia 2014 roku jako pracownik płatnika składek PHU (...) J. P.. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawczynie P. E. po upływie miesiąca od zatrudnienia stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży. Przez 33 dni pobierała wynagrodzenie chorobowe, a następnie od dnia 11 czerwca 2014 roku wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego. Zdaniem organu rentowego płatnik nie wykazał w toku kontroli, że wnioskodawczynie rzeczywiście świadczyła na jego rzecz pracę na stanowisku kierownika sklepu. Wnioskodawczynie nie miała doświadczenia zawodowego w branży spożywczej, a stanowisko kierownika sklepu zostało utworzone specjalnie

dla niej, ponieważ wcześniej J. P. sama zajmowała się organizacją sklepu. ZUS uznał, że zatrudnienie wnioskodawczynie było gospodarczo nieuzasadnione. Wskazał też na daty podpisanych przez wnioskodawczynię faktur, ponieważ część z nich została wystawiona w dniach wolnych od pracy. Złożone dokumenty, nawet opatrzone podpisami wnioskodawczynie, są w ocenie ZUS jedynie dowodem ich formalnego sporządzenia, ale nie stanowią dowodu wykonywania obowiązków pracowniczych. ZUS wskazał przy tym, że płatnik nie przedstawił list obecności. Zdaniem ZUS wnioskodawczynie nie miała zamiaru realizowania obowiązków pracowniczych. W ocenie ZUS zatrudnienie wnioskodawczynie na podstawie umowy o pracę na krótko przed powstaniem niezdolności do pracy z powodu choroby w okresie ciąży, miało na celu jedynie uzyskanie przez nią prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Umowa o pracę z dnia 1 kwietnia 2014 roku miała zatem charakter pozorny i jako tak jest nieważna.

/decyzja z dnia 4 listopada 2014 roku w aktach ZUS załączonych do sprawy o sygn. akt VIII U 4569/14/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 3 grudnia 2014 roku złożyła działająca w imieniu wnioskodawczynie M. M. (2) pełnomocnik, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że wnioskodawczynie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 kwietnia 2014 roku jako pracownik płatnika składek PHU (...) J. P.. Pełnomocnik wskazała, że wnioskodawczynie od dnia 1 kwietnia 2014 roku świadczyła pracę w sklepach (...) prowadzonych przez J. P.. Wprowadzała wykaz faktur i towarów do komputera, składała zamówienia, przyjmowała towar, organizowała czas pracy pracowników, weryfikowała pracę pracowników i obsługiwała kasę fiskalną. Wskazała, że wnioskodawczynie miała doświadczenie zawodowe i sama planowała w przyszłości otworzyć sklep sieci (...). Świadczyła pracę nieprzerwanie do dnia 9 maja 2014 roku, kiedy stała się niezdolna do pracy z powodu powikłań ciąży. Pełnomocnik podniosła, że zatrudnienie nie było pozorne, a wnioskodawczynie mimo ciąży miała prawo podjąć pracę i nie mogła z góry przewidzieć pogorszenia stanu zdrowia.

/odwołanie - k. 2 - 5 załączonych akt o sygn. VIII U 4569/14/

W odpowiedzi na ww. odwołanie złożonej w dniu 22 grudnia 2014 roku organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 7 - 8 załączonych akt o sygn. VIII U 4569/14/

Postanowieniem z dnia 8 października 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 4569/14 Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 4569/14 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt VIII U 4540/14.

/postanowienie - k. 25 załączonych akt o sygn. VIII U 4569/14/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Pełnomocnik wnioskodawczyń poparła odwołanie i wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:02:13 - 00:02:32; 00:30:55 - 00:31:48 - płyta - k. 186/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik J. P. w 2014 roku prowadziła 12 sklepów sieci (...). Zatrudniała ok. 30 pracowników. Obecnie płatnik prowadzi jeden duży sklep w D.. Zatrudnia ok. 20 osób.

/okoliczność bezsporna, a nadto zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:56:24 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:03:35 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania świadka W. Ł. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:10:18 - 00:11:55 - płyta - k. 121; dokumentacja - załącznik do pisma - k. 96/

Ilość zatrudnianych pracowników była zależna od obrotów sklepu. W sklepie pracowało od 4 do 6 osób. Na jednej zmianie pracowało 1 do 2 osób. Sklep (...) był czynny od 6 do 23. Pracownicy pracowali na 2 zmiany.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania świadka W. Ł. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:10:18 - 00:11:55 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121; /zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:15:32 - płyta - k. 186/

W 2013 roku płatnik objęła funkcję partnera do spraw zmiany ajenta w (...) sp. z o.o. Otwierała sklepy, na które nie było kandydata. Przejmowała też sklepy, które inny agent chciał zamknąć. Dostawała też dodatkowe wynagrodzenie, jeżeli wyszkoliła pracownika, który później sam został ajentem.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121/

Płatnik zatrudniała na podstawie umowy o pracę. Tylko studenci pracowali u niej na podstawie umowy zlecenia.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102/

J. P. poszukiwała kolejnych pracowników. Wywiesiła ogłoszenie w sklepie. Dostawca towarów polecił jej znajomą M. M. (1). P. E. była natomiast klientką jednego ze sklepów płatnika. P. E. mieszka przy ul. (...)

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:03:35 - 00:08:14 - płyta - k. 102; zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121; akta ZUS/

Płatnik w dniu 1 kwietnia 2014 roku zawarła umowę o pracę z M. M. (1), a w dniu 1 maja 2014 roku z P. E..

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:03:35 - 00:08:14 - płyta - k. 102; umowy o pracę w aktach ZUS;

Umowa o pracę z M. M. (1) została zawarta na czas określony od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 31 marca 2017 roku, na stanowisku kierownik sklepu, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem w wysokości 3.494,00 zł brutto.

/umowa o pracę w aktach ZUS; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121/

Wnioskodawczynie M. M. (1) zamierzała w przyszłości otworzyć sklep sieci (...).

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102/

M. M. (1) pracowała wcześniej jako sprzedawca (15 lipca 2009 roku do 2 stycznia 2010 roku) oraz jako pracownik magazynu (12 sierpnia 2011 roku do 19 lutego 2014 roku).

/świadczenia pracy - k. 40 i 42; zeznania wnioskodawczyni M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121

M. M. (1) jeszcze przed podjęciem pracy u płatnika zapoznawała się z zasadami funkcjonowania sklepu (...) na podstawie umowy udostępnienia z dnia 17 marca 2014 roku. Została w ten sposób przeszkolona do pracy przez J. P..

/umowa - k. 106; zeznania wnioskodawczyni M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121

Umowa o pracę z P. E. została zawarta na czas określony od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2017 roku, na stanowisku sprzedawca - kasjer, zastępca kierownika, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem w wysokości 2274,00 zł brutto.

/umowa o pracę w aktach ZUS; zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

Wnioskodawczyni P. E. uczęszczała w 2013 roku na szkolenia dla kandydatów dla agentów sklepu sieci (...) organizowane przez (...) sp. z o.o.

/dokumentacja szkoleń - k. 6 - 12; zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

P. E. w dniu 1 lipca 2013 roku jako osoba bezrobotna wystąpiła do (...) P. o dofinansowanie jednorazowo na podjęcie działalności gospodarczej. Chciała zostać agentem (...). Ale ostatecznie nie zdecydowała się na to i oddała pieniądze.

/dokumentacja z PUP w Ł. - k. 64 - 70; zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

P. E. pracowała wcześniej jako robotnik obsługi urządzeń technicznych oraz sortowacz odpadów (20 czerwca 2005 roku do 30 kwietnia 2012 roku).

/świadczenie pracy - k. 63 - 63 verte; zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

P. E. w chwili zatrudnienia wiedziała, że jest w ciąży. Nie spodziewała się pogorszenia stanu zdrowia. Starsze dziecko wnioskodawczyni chodziło do szkoły. Dodatkowo zajmowali się nim jego tata i dziadkowie.

zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:26:29 - 00:27:57 - płyta - k. 121/

P. E. została zatrudniona, by przejąć obowiązki M. M. (1). M. M. (1) powiedziała J. P., że jest w ciąży.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:03:35 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186/

Gdyby któraś z wnioskodawczyń po pracy i przeszkoleniu u płatnika zdecydowała się zostać agentem i otworzyć własny sklep, płatnik uzyskalaby z tego tytułu wynagrodzenie od sieci sklepów.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:56:24 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102/

Wielu pracowników płatnika przejęło od niej sklepy sieci (...). Praca w takim sklepie daje bowiem rekomendację późniejszego właściwego prowadzenia sklepu jako agent.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania świadka W. Ł. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:04:30 - 00:10:18 - płyta - k. 121/

Wnioskodawczynie M. M. (1) i P. E. pracowały w sklepach płatnika przy ul. (...). Ustnie ustalano, do którego sklepu w danym dniu, który pracownik ma przyjechać. Było to również uzależnione od tego, w którym sklepie i w jakim dniu była dostawa.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:50:59 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1) - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121; /zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:10:50 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

Do obowiązków wnioskodawczyń należało robienie zamówień, wprowadzanie zamówień do komputera, pilnowanie pracy sklepu, odbieranie zamówień. Sprawdzaly dokumenty dostaw. Składały swoje podpisy i przekazywały faktury księgowej. Faktury często przychodziły z opóźnieniem

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania świadka W. Ł. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:04:30 - 00:10:18 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1) - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121; /zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:10:50 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

P. E. wprowadzała dane do komputera, sprawdzając czy wszystko się zgadza. W razie potrzeby pomagała rozładować towar i obsługiwała klientów oraz kasę. Sprawdzala faktury i przekazywała księgowej.

/zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; /zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:10:50 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

M. M. (1) przyjmowała towar, wprowadzała dane do komputera. Podpisywała się na fakturach.

zeznania wnioskodawczynie M. M. (1) - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121 / zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:10:50 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

Wnioskodawczynie pod nieobecność J. P. były przełożonymi w stosunku do innych pracowników.

/zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:06:32 - 00:10:50 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186/

Wnioskodawczynie logowały się za pomocą loginu w systemie komputerowym i na kasie. Na kasie nie trzeba było mieć swojego loginu. Nieraz na jednym loginie pracowało kilka osób. Kasa były rozliczna na koniec zmiany lub na koniec dnia. W razie niezgodności wszyscy pracownicy z danej zmiany lub z danego dnia ponosili za to odpowiedzialność.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:50:59 - płyta
- k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102; zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku
- 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)
- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:34:48 - 00:37:15 - płyta - k. 121; zeznania świadka M. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:10:50 - 00:15:32 - płyta - k. 186; zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:20:28 - 00:23:33 - płyta - k. 186; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

Wnioskodawczynie nie podpisywały list obecności.

/zeznania wnioskodawczynie P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

Wnioskodawczynie otrzymały ustny zakres obowiązków. Obecnie płatnik wręcza go w formie pisemnej. Ma też regulamin pracy.

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta
- k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102/

Zanim został zatrudniony kierownik sklepu, jego obowiązki pełniła płatnik J. P..

/zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:40:20 - 00:47:49 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 22 marca 2016 roku - 00:08:14 - 00:14:25 - płyta - k. 102/

Księgowość J. P. prowadzi W. Ł.. W 2014 roku regularnie - 2 - 3 razy w miesiącu zjawiała się w sklepach przy ul. (...), by odebrać dokumenty. Kontaktowała się wtedy z wnioskodawczyniami.

/zeznania świadka W. Ł. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:04:30 - 00:10:18 - płyta - k. 121/

M. M. (1) stała się niezdolna do pracy z powodu powikłań ciąży od dnia 9 maja 2014 roku i pozostawała na zwolnieniu do końca ciąży.

/dokumentacja medyczna - k. 76; zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121

Ciąża wnioskodawczynie M. M. (1) została potwierdzona w badaniu ginekologicznym w dniu 3 kwietnia 2014 roku.

/zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121; dokumentacja medyczna - k. 76; 45-46/

M. M. (1) urodziła córkę w dniu 28 listopada 2014 roku.

/odpis aktu urodzenia - k. 41/

Obecnie M. M. (1) przebywa na urlopie wychowawczym.

/zeznania wnioskodawczynie M. M. (1)- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:27:57 - 00:34:48 - płyta - k. 121

P. E. stała się niezdolna do pracy z powodu powikłań ciąży od dnia 4 lipca 2014 roku i pozostawała na zwolnieniu do końca ciąży. W dniu 4 lipca 2014 roku trafiła do szpitala.

/dokumentacja medyczna - k. 78; k. 84; zeznania wnioskodawczyni P. E.
- e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:13:42 - 00:26:29 - płyta - k. 121/

P. E. urodziła dziecko w dniu 11 grudnia 2014 roku.

/dokumentacja medyczna - k. 84/

P. E. nie wróciła do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego. Umowa uległa rozwiązaniu z upływem czasu, na jaki została zawarta. Obecnie P. E. jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna.

zeznania wnioskodawczyni P. E. - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku
- 00:13:42 - 00:24:01 - płyta - k. 121/

Jesienią 2014 roku kierownikiem sklepu została A. S., która ostatecznie przejęła od płatnika sklep przy ul. (...).

/zeznania świadka A. S. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:16:04 - 00:20:28 - płyta - k. 186; zeznania płatnika - e-protokół z dnia 20 września 2016 roku - 00:50:59 - 00:56:24 - płyta - k. 121; zeznania świadka E. K. - e-protokół z dnia 13 czerwca 2017 roku - 00:24:03 - 00:30:14 - płyta - k. 186/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów oraz zeznań wnioskodawczyń, płatnika i świadków.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy jest spójny i wiarygodny, wszystkie zeznania uzupełniają się wzajemnie. Wszystko to pozwala to na ustalenie faktycznego zakresu obowiązków wnioskodawczyń w czasie zatrudnienia u płatnika składek J. P. oraz rzeczywistego charakteru stosunku prawnego łączącego strony obu umów o pracę.

Sąd na podstawie tak zgromadzonego materiału dowodowego przyjął, że wnioskodawczynie rzeczywiście świadczyły pracę na rzecz płatnika. Wszyscy świadkowie potwierdzili, że wnioskodawczynie pracowały na stanowiskach kierowniczych w sklepach płatnika przy ul. (...).

Złożone przez wnioskodawczynie zeznania były spójne z zeznaniami płatnika i świadków. Zarówno P. E. jak i M. M. (1) miały pełną wiedzę na temat zasad funkcjonowania i organizacji sklepu. Świadczyli, że wnioskodawczynie były przełożonymi dla pozostałych pracowników podczas nieobecności płatnika.

Złożona dokumentacja medyczna potwierdziła, że wnioskodawczynie we wskazywanych przez nie datach stały się niezdolne do pracy. Nie jest możliwym ustalenie w sposób pewny, czy M. M. (1) widziała czy też domyślały się, że jest w ciąży w czasie rozpoczęcia pracy. Nie jest to jednak okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Nie ma bowiem przeszkód w zatrudnieniu kobiet ciężarnych, a wnioskodawczynie nie mogły przewidzieć, że ich stan zdrowia w okresie ciąży uniemożliwi kontynuowanie pracy. Płatnik przyznała ponadto, że M. M. (1) powiedziała jej o ciąży, stąd zrozumiałym jest poszukiwanie kolejnego pracownika pełniącego funkcję zastępcy - kierownika, który w razie potrzeby będzie mógł przejąć jego obowiązki.

Płatnik w 2014 roku prowadziła wiele sklepów. Potrzebowała zatrudniać wielu pracowników, aby właściwie zorganizować obsługę wszystkich sklepów. Ponadto ze względu na pełnioną funkcję partnera do spraw zmiany ajenta w spółce (...), płatnik była dodatkowo zainteresowana pozyskiwaniem kolejnych pracowników, zwłaszcza tych, którzy byli zastanawiali się nad otwarciem własnego sklepu, co dotyczyło obu wnioskodawczyń. O tym, że zatrudnienie wnioskodawczyń było potrzebne świadczy fakt, że płatnik pod ich nieobecność zatrudniła na stanowisku kierownika sklepu (...).

Najistotniejszym w niniejszej sprawie jest jednak to, że obie wnioskodawczynie rzeczywiście wykonywały powierzone im obowiązki, co znalazło pełne potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Rzeczywiście obie wnioskodawczynie stały się niezdolne do pracy krótko po zatrudnieniu. M. M. (1) przepracowała jednak na

zajmowanym stanowisku miesiąc, a P. E. 2 miesiące. Oba stosunki pracy były zatem realizowane do dnia powstania niezdolności do pracy.

Ustaleń tych wbrew stanowisku organu rentowego nie podważa brak list obecności, czy też rozbieżności w datach wystawienia i podpisywania faktur. Zrozumiałym jest bowiem, że skoro faktury te przychodziły z opóźnieniem, wnioskodawczynie mogły podpisywać faktury w innych datach niż zostały wystawione. Potwierdzeniem obecności wnioskodawczyń w pracy była prawidłowa organizacja obsługi sklepu.

Nie jest ponadto miarodajnym dowodem na ustalenie wykonywania pracy przez wnioskodawczynie analiza loginów, pod którymi użytkownik obsługiwał kasę, ponieważ jak potwierdzili wszyscy świadkowie, przy użyciu jednego loginu pracować mogło w czasie całego dnia kilka osób, a ewentualna odpowiedzialność za braki w kasie była solidarna.

Wiarygodnym jest, że zarówno płatnik potrzebowała zatrudnić nowych pracowników jak i to że wnioskodawczynie poszukiwały zatrudnienia i niezależnie od wcześniejszego doświadczenia zawodowego były zainteresowane pracą w jednym ze sklepów (...) a następnie otwarciem jednego z nich jako agent. Nawet jeśli z zamiarem podjęcia pracy wiązała się potrzeba uzyskania ochrony ubezpieczeniowej w okresie ciąży i macierzyństwa, to ma to znaczenie drugorzędne wobec faktycznego wykonywania przez nie powierzonej pracy w spornych okresach.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołania P. E. i M. M. (1) w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługują na uwzględnienie i powodują zmianę zaskarżonych decyzji.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu - podlegają pracownicy, czyli osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Jak stanowi art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 372 ze zm.) osobom objętym ubezpieczeniem społecznym przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i wysokości określonych ustawą w razie choroby i macierzyństwa.

Kwestią sporną w rozpoznawanej sprawie było, czy P. E. i M. M. (1) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownicy płatnika składek PHU (...) J. P.. O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. O tym, że strony zawarły umowę o pracę nie decyduje zatem samo formalne jej spisanie, lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy. Jedną z najważniejszych cech pracy świadczonej w ramach stosunku pracy jest podporządkowanie pracownika.

Najistotniejszymi elementami stosunku pracy są: dobrowolność zobowiązania, obowiązek pracownika świadczenia pracy osobiście, w sposób ciągły, podporządkowany poleceniom pracodawcy, który jest obowiązany do wynagrodzenia pracownika za świadczoną na jego rzecz pracę, ponoszenie ryzyka gospodarczego, produkcyjnego i osobowego przez pracodawcę, staranne działanie w procesie pracy. Jak zważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 października 1998 roku (sygn. akt I PKN 416/98, publ. OSNAPiUS 1999, nr 24, poz. 775) brak bezwzględnego obowiązku osobistego świadczenia pracy wyklucza możliwość zakwalifikowania stosunku prawnego jako umowy o pracę (tak SN w wyroku z dnia 28.10.1998 r, I PKN 416/98). Zgodnie z art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje pracownikowi za wykonaną

pracę, a nie jej rezultat. Pracodawca może również wymierzać określone przepisami prawa pracy kary w ramach odpowiedzialności porządkowej.

Art. 22 § 1¹ k.p. wskazuje, że zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Jak trafnie przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 1999 roku (I PKN 642/98, OSNAPiUS 2000, nr 11, poz. 417) nazwa umowy nie ma znaczenia, jeżeli nawiązany stosunek pracy ma cechy wskazane w art. 22 § 1 k.p.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że umowy o pracę zawarte między wnioskodawczyniami a płatnikiem składek są nieważne, ponieważ nie doszło faktycznie do nawiązania stosunku pracy.

Tymczasem wnioskodawczynie wykazały, że zgodnym zamiarem stron umów z dnia 1 kwietnia i 1 maja 2014 roku było nawiązanie stosunku pracy. Realizowane były bowiem wszystkie elementy stosunku pracy. Wnioskodawczynie świadczyły pracę pod kierownictwem pracodawcy. Musiały rozliczać się z ilości wykonanej pracy, którą pracodawca na bieżąco weryfikował. Zapewnienie prawidłowej obsługi sklepu wymagało bowiem rozdzielenia etatów pomiędzy kilka osób, a wszyscy współpracownicy potwierdzili zgodnie, że wnioskodawczynie świadczyły pracę na takich samych jak oni zasadach w systemie zmianowym w godzinach otwarcia sklepu.

Nie jest zasadne stanowisko organu rentowego, który w zawartej pomiędzy stronami umowie upatruje pozorności, tylko ze względu na fakt rozpoczęcia zwolnienia lekarskiego związanego z chorobą w okresie ciąży krótko po podjęciu pracy. Pamiętać należy bowiem, że samo przekonanie, że kobieta w ciąży zawarła umowę o pracę w celu uzyskania ochrony ubezpieczeniowej w związku chorobą i macierzyństwem w żadnym razie nie uzasadnia wyłączenia z ubezpieczeń społecznych. Ustaleniu zawsze powinno podlegać zatem, czy strony miały rzeczywisty zamiar wywołania skutków prawnych wynikających z pozornego oświadczenia woli, przy czym brak tego zamiaru dotyczy samej treści czynności prawnej (np. brak zamiaru świadczenia oznaczonej w umowie pracy) (tak też Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 maja 2016 roku, sygn. akt III AUa 1467/15, publ. LEX nr 2062051).

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Główną cechą czynności pozornej jest brak zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie łączą się z oświadczeniem określonej treści. Zachodzi wtedy świadoma,

z góry założona sprzeczność między złożonym oświadczeniem, a realnym zgodnym zamiarem obu stron czynności prawnej. Celem zaś tego działania jest, jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2004 roku w sprawie o sygn. akt III CK 456/02 (publ. Legalis nr 68095), „upozorowanie woli stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana”. Konsekwencją takiego działania jest uznanie takiego oświadczenia za nieważne, pozbawione cechy konstytutywności. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Podsumowując czynność prawna pozorna to taka, która zawiera następujące elementy:

- 1) oświadczenie musi być złożone tylko dla pozorów,
- 2) oświadczenie musi być złożone drugiej stronie,
- 3) adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów.

Wskazane elementy muszą wystąpić łącznie, brak któregokolwiek z nich nie pozwala na uznanie czynności prawnej za dokonaną jedynie dla pozorów. Osoba składająca oświadczenie woli dla pozorów nie chce, aby powstały takie skutki prawne, jakie normalnie prawo łączy z tego typu oświadczeniem, ponieważ nie chce w ogóle wywoływać żadnych skutków (pozorność czysta) albo chce wywołać inne te, które wynikałyby ze złożonego przez nią oświadczenia woli (pozorność kwalifikowana). Za pozorne uznać można jedynie oświadczenia woli skierowane do określonego adresata, który zgadza się na pozorność danej czynności prawnej. Zgoda musi być wyraźna i nie budzić żadnych wątpliwości.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lutego 1998 roku (sygn. akt II CKN 816/97), publ. LEX nr 56813 „nieważność czynności prawnej z powodu pozorności złożonego oświadczenia woli może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony tej czynności otwarcie tak, że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadza" (wyrok SN z dnia 25 lutego 1998 r., II CKN 816/97, Lex nr 56813). Zgoda drugiej strony czynności prawnej na jej pozorność musi być wyrażona najpóźniej w chwili jej dokonywania. Czynność prawna pozorna jest dotknięta nieważnością bezwzględną i nie wywołuje żadnych skutków prawnych od początku (ex tunc).

Podkreślenia wymaga przy tym, że ta sama czynność prawna nie może być równocześnie kwalifikowana jako pozorna (art. 83 § 1 k.c.) i mająca na celu obejście ustawy (art. 58 § 1 k.c.) (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2006 roku, sygn. akt II PK 163/05, publ. OSNP 2007, nr 5-6, poz. 71). Powołane przepisy stanowią odrębne i wykluczające się wzajemnie podstawy nieważności czynności prawnej. Czynność pozorna jest zawsze nieważna. Niekiedy ważna może być czynność ukryta. Dopiero wówczas jest możliwe badanie jej treści i celu w świetle kryteriów wyrażonych w art. 58 k.c. Nie jest więc możliwe obejście prawa poprzez dokonanie czynności prawnej pozornej (por. np. W. W., Obejście prawa jako przyczyna nieważności czynności prawnej, *Kwartalnik Prawa Prywatnego* 1999 nr 1, s. 69).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających

z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego

i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa. W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (tak też SN w wyroku z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, publ. LEX nr 531865).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), zgodnie z którym, o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano z kolei, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania

z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex nr 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż

w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można czynić odwołującej się zarzutów, że zawarła kwestionowaną umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym jednak warunkiem, że na podstawie tej umowy realizowała zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX nr 1375189), jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być zatem nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Łodzi w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał ustalić zatem, czy pomiędzy wnioskodawczyniami, a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

Jak już wcześniej wykazał Sąd Okręgowy, nie można mieć wątpliwości, że sporne umowy o pracę zawarte z wnioskodawczyniami są ważne. Stanowisko takie uzasadniają bowiem okoliczności faktyczne.

Wykazano, że pracodawca miał potrzebę zatrudnienia kolejnych pracowników na stanowisku kierownika sklepu. Wnioskodawczynie rozważały rozpoczęcie własnej działalności w tej branży, w czym miało im pomóc zatrudnienie u płatnika.

Sąd ustalił, że wnioskodawczynie rzeczywiście wykonywały powierzoną im pracę. Wnioskodawczynie poszukiwały zatrudnienia i odpowiedziały na ofertę płatnika. Nawet jeśli wobec ciąży wnioskodawczyniom zależało na zapewnieniu sobie możliwości uzyskania tytułu ubezpieczeń społecznych do świadczeń związanych z chorobą w okresie ciąży i z macierzyństwem, to jak wynika z przeprowadzonych wcześniej rozważań prawnych, nie można im czynić z tego powodu zarzutów, pod warunkiem, że pracę tę rzeczywiście wykonywały.

Zatem wobec udowodnienia zgodnego zamiaru realizacji stosunku pracy przez obie strony umowy oraz świadczenia pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p. przez wnioskodawczynie, kwestią drugorzędną pozostaje ich motywacja poszukiwania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

W istniejącym stanie faktycznym należy zatem stwierdzić, że strony zawierając umowy o pracę, miały zamiar wywołania skutków wynikających z umowy o pracę i realizacji stosunku pracy. Zgłoszenie wnioskodawczyń z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych było zatem ważne i skutkowało objęciem ich obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowniczymi.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje i ustalił, że M. M. (1) podlega jako pracownik od dnia 1 kwietnia 2014 roku a P. E. od dnia 1 maja 2014 roku ubezpieczeniom społecznym – emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik z tytułu zatrudnienia u J. P..

Mając na uwadze wynik postępowania oraz datę wniesienia odwołań od zaskarżonych decyzji, Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 490) w brzmieniu nieuwzględniającym zmiany wprowadzonej dopiero z dniem 1 sierpnia 2015 roku przez § 1 pkt 3b Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku zmieniającego rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1078).

Sąd zastosował ww. rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołań od zaskarżonych decyzji. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1804), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku, stanowi w § 21, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Sąd zasądził zatem od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz P. E. i M. M. (1) kwoty po 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionego w każdej z połączonych spraw.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

26 lipca 2017 roku

M.U.